

RIJEČ

GRAČANIČKI GLASNIK
časopis za kulturnu historijuBroj 51
Godina XXVI
Maj, 2021.
[str. 153-172]

© Monos 2021

Skica za portret umjetnika: Semir Osmanhodžić i njegova umjetnička škola u Gračanici

Prof. dr. Omer Hamzić

U prilogu se daju osnovni podaci o mladom gračaničkom slikaru, koji je uspio razviti jedan, za naše prilike, gotovo originalan model narodne škole umjetnosti za sve uzraste. Ono što je postigao, rezultat je upornosti, sistematskog rada i ljubavi prema umjetnosti i više je od obične pedagogije slikarstva. Ovim radom ukazujemo na još jedno gračaničko pozitivno iskustvo.

Ključne riječi: Semir Osmanhodžić, slikarstvo, Gračanica, umjetnost

Kad se susretne talenat, ljubav prema umjetnosti, volja da se učini nešto korisno za svoj rodni grad, rezultat ne može izostati. To je pokazao i mladi akademski slikar iz Gračanice Semir Osmanhodžić, koji je nakon završetka Likovne akademije, odlučio da pokuša umjetnost “približiti širokim narodnim masama” u modernom smislu te riječi i u skladu sa savremenim trendovima u svijetu. Svoj umjetnički atelje, u simboličkom značenju te riječi, on nije posvojio samo za sebe i samo za one, posvećene umjetnosti, već ga je bukvalno otvorio za sve svoje sugrađane, mlade i stare, djeci i odrasle... On je za nekoliko godina, razvijajući svoju otvorenu školu umjetnosti, na najbolji način razbio stereotipe o likovnom umjetniku, čiji je zadatak isključivo da pravi slike ili skulpture... Semir Osmanhodžić vidi slikara kao misionara umjetnosti. Shvatio je da umjetnost nije “svrha samoj sebi”, već da snagom svog umjetničkog izraza (nikako vještački i mehanički) mora oplemenjivati ljude, činiti ih boljim... Tako nekako dolazimo i do riječi edukacija. Ali u slučaju Semirove škole, tu se ne radi o klasičnom “dociranju” o umjetnosti, već o igri na negdje prelazu između sna i realnosti. A tu negdje i počinje umjetnost...

Semir Osmanhodžić je rođen je 1987. godine u Gračanici, u mahali Drafnići, negdje na prelazu između starih mahala Trepanići i Gojsalići, u blizini jedne od najstarijih mahalskih džamija u Gračanici, na čijem je placu prije dvadesetak godina podignuta nova. Potiče iz porodice u kojoj se umjetnost uvijek cijenila... Još od malih nogu učio je crtanje od svog djeda, te amidže, poznatog gračaničkog sudije i advokata Ekrema Osmanhodžića, koji se bavio slikarstvom “za svoju dušu”, organizovao druženja sa piscima, folkloristima, često bio domaćin etnologima istraživačima koji su dolazili u Gračanicu, poput Saliha Kulenovića i dr.

Nakon osnovne škole upisao se u ekonomsku školu, ali nije postao ekonomista. Sudbina je ipak htjela da 2011. godine upiše Akademiju likovnih umjetnosti u Sarajevu i tako ispuni svoju životnu želju. Njegov talenat je vrlo brzo zapažen – po kreacijama na vježbama, interesovanju za savremene trendove u umjetnosti... Već na trećoj godini Akademije jedan je od četvero studenata iz čitavog svijeta koji je primljen na najprestižniju akademiju likovnih umjetnosti “Ecole des Beaux-Arts” u Parizu. Međutim, zbog privatnih razloga nije mogao otići u Pariz, već je nastavio studije u Sarajevu. Diplomirao je 2015. godine na temu “Praznina koja to nije” pod mentorstvom prof. dr. Ibrahima Krzovića, u klasi prof. Mirsada Begića. Proglašen je za jednog od najboljih studenata te kao nagradu za to dobio je finansijsku podršku od Raiffaisen banke za održavanje svoje prve samostalne izložbe.

Odmah po završetku studija vraća se u svoje rodno mjesto, gdje mu Gradska uprava, kao priznanje za njegove uspjehe, kao mladom umjetniku dodjeljuje na korištenje prostoriju ateljea u Bosanskom kulturnom centru. Na samom otvaranju svojim sugrađanima i medijima predstavio je viziju svog ateljea koji je zamislio po uzoru na onaj u Sarajevu od Safeta Zeca, kao i mnogih drugih umjetnika u velikim metropolama širom svi-

jeta. Najavio je da će to biti atelje otvorenog tipa u koji će građani slobodno dolaziti, “zaviriti” u svijet jednog slikara, popiti kahvu i razgovarati o umjetnosti.

Tako je nekako krenulo. Rezultati nisu izostali. U proteklih 6 godina ovaj umjetnik vrijedno je radio i naslikao preko 500 slika manjeg i većeg formata, te preko 1000 crteža. Njegova djela danas se nalaze kod privatnih kolekcionara u SAD, Australiji, Turskoj, Njemačkoj, Švedskoj, Norveškoj, Danskoj, Poljskoj, Luxemburgu, Austriji, Švicarskoj i još nekim drugim državama. Osim Gradske uprave, koja mu je obezbijedila prostor, veliku podršku dobio je i od lokalnih privrednika i ljubitelja umjetnosti tako da se njegova djela danas mogu vidjeti u skoro svim važnijim firmama, restoranima, hotelima i javnim mjestima u gradu. Nije bez razloga Semirov atelje uvršten u turističku ponudu grada Gračanica u nedavno formiranoj Turističkoj zajednici grada Gračanica.

Imao je 3 samostalne i više kolektivnih izložbi. Član je Udruženja likovnih umjetnika BiH i Tuzlanskog kantona. U saradnji sa Edinom Šakovićem, prof. historije nedavno je završio projekat “oživljavanja” starih džamija sa drvenom munarom koje su nekada postojale po gračaničkim mahalama. Radi se o 12 džamija za koje su se mogli pronaći podaci o njihovom autentičnom izgledu. Po njima su urađene skice i gotovi crteži. Podršku ovom projektu dao je i Medžlis Islamske zajednice Gračanica. Radovi su pokazani gračaničkoj publici 7. 5. 2021. na likovnoj izložbi pod nazivom “Oživljeno sjećanje” na platou Osman-kapetanove medrese u Gračanici, čime na najbolji način obilježen i Dan džamija.

...

Semir Osmanhodžić je možda jedini u Bosni i Hercegovini, a svakako je među prvim koji se pridružio pokretu “Plein air” koji je nastao prije 15-ak godina u SAD-u. Radi se o velikoj grupi umjetnika, koji promovišu ideju da se ljudi trebaju vratiti prirodi, a pogotovo umjetnici, odlazeći sva-

kodnevno da slikaju vani. Naravno, oduvijek je bilo umjetnika koji su slikali u prirodi. Međutim, ono što izdvaja ovu skupinu jeste svakodnevni odlazak vani u tzv. otvoreni atelje, gdje se svaka nacrtana skica smatra ujedno završenom slikom. Čovjek se udaljuje od svoje prirode tako da je ovo možda recept da se vrati svojoj prirodi odlazeći u prirodu.

...

Osim svog umjetničkog angažmana, direktno na slikarskom platnu, Osmanhodžić je u proteklom periodu organizovao je niz kurseva crtanja i slikanja za djecu i odrasle. Specifičnost ovog kursa, koji je vremenom postao umjetnikov prepoznatljiv brend, jeste moderni zapadnjački pristup gdje se na svako dijete gleda kao umjetničku dušu, ali ne sa ciljem da svi postanu akademski umjetnici. Semir Osmanhodžić je kroz nekoliko godina rada sa djecom i odraslim uspio osvijestiti auditorijum o tome da cilj likovne umjetnosti nije proizvodnja novih umjetnika već razvijanje kreativnosti kod mladih kao i mnogi drugi edukativni i odgojni ciljevi. Osmanhodžić svakom djetetu pristupa shodno njegovom uzrastu pa tako se sa onim najmlađim radi samo na razvijanju motoričkih sposobnosti ruku. Sa nešto starijim uzrastom radi se na razvijanju mašte i kreativnosti. Ta će djeca sutra biti profesori, doktori, inženjeri, pisci, pa će kreativnost koju razvijaju u ovom ateljeu moći primijeniti u svojoj struci te se na taj način isticati, biti bolji, originalniji, inovativniji. Osim toga, bit će kulturno osvješteni tako da nećemo imati generacije fakultetski obrazovanih ljudi kao danas koji nisu nikada posjetili izložbu slika, bili na nekoj predstavi, koncertu klasične muzike, akamoli u operi.

Osim najmlađih, kroz ovaj atelje su prošli i mnogi srednjoškolci koji su svoje vještine usavršavali uz mentorstvo ovog umjetnika, pripremajući se za prijemne ispite na likovnoj akademiji i arhitektonskom fakultetu. Ovaj potez je pun pogodak i nešto novo u Gračanici. Otkako je proradila "Semirova škola", budući studenti na tim školama ne

moraju se spremati za prijemne ispite u nekim većim centrima.

Kurs slikanja za odrasle je, takođe, privukao neočivano veliki broj Gračanlija, koji su dali podršku ovom projektu. Pokazalo se da Gračanica ima zaista veliki broj talenata. Osim kurseva koji traju po nekoliko mjeseci, nešto sasvim drugačije bar kad su u pitanju naši prostori, jesu i "jednodnevni kursevi" u trajanju od nekoliko sati. Ovakav pristup može se vidjeti samo u nekim nama dalekim razvijenim zemljama i kroz filmove u kojim skupina od 10-ak srednjovječnih i starijih osoba pohađa časove slikanja. Izgleda da je i naše društvo počelo da se mijenja i prati svjetske trendove. Jednodnevni kurs slikanja sa Semirom Osmanhodžićem privukao je veliku pažnju javnosti na društvenim mrežama, pa ovaj umjetnik redovno dobija pozive iz drugih gradova u Bosni i Hercegovini da i za njih organizuje ovakve oblike edukacije. Tako se ova ideja i pozitivna energija iz Gračaničkog ateljea počela širiti i na ostatak zemlje, tako da ovaj Gračanlija uživa veliko

poštovanje podučavajući djecu i odrasle i u drugim gradovima.

Do sada je kroz kurs u Gračanici u proteklih 6 godina prošlo preko 50 odraslih osoba i skoro 300 djece. Ovaj broj je impresivan za malu sredinu kakva je Gračanica. Održane su 3 velike izložbe u foajeu Bosanskog Kulturnog Centra Gračanica, a epidemija je spriječila da taj broj bude i veći. Treba napomenuti da su izložbe bile izuzetno posjećene, što je rijetkost kada je u pitanju jedan takav događaj u većim centrima akamoli u maloj sredini poput Gračanice. To je pouzdan znak da se publika u Gračanici polahko, ali sigurna kulturno afirmiše i osvještava.

Veliku zaslugu za to ima Semir i njegova "otvorena umjetnička škola". U znak podrške i s ciljem da skrenemo pažnju na ova iskustva

iz Gračanice, samo mali djelić iz tog stvaralaštva objavljujemo na stranicama ovog broja našeg časopisa.

SUMMARY
SKETCH FOR A PORTRAIT OF THE
ARTIST: SEMIR OSMANHODŽIĆ
AND HIS ART SCHOOL IN
GRAČANICA

This article provides basic information on a young painter from Gračanica who managed to develop a, in our times, almost original model of a public art school for age groups. His achievement is the result of perseverance, systematic work, love for art and more than just the pedagogy of painting. With this paper we point out another positive experience of Gračanica.
